

Udskriftsdato: 20. december 2025

KEN nr 9462 af 24/06/2014 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00609

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 14-70-00609

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00609

Resumé

DR bragte dokumentarserien ”I Skattely”. En advokat fra Bech-Bruun vejledte en skatteborger om skattepligt ved flytning fra Danmark. DR brugte skjult kamera og offentliggjorde optagelserne, men da de ikke dokumenterede opfordringer til at omgå reglerne, var det i strid med god presseskik at offentliggøre dem.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at spørgsmålet om de skattemæssige forhold på området og forståelsen af de skatteretlige regler henhører under SKAT og domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence. Dette forhold behandles derfor ikke.

Skjulte optagelser af [Advokat B]

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at offentliggørelse af skjulte optagelser kun bør ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. vejledende regler for god presseskik, punkt B.1 og B.7.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A.1 og A.3.

Pressenævnet finder, at det kan have samfundsmæssig interesse at belyse, hvordan advokater yder rådgivning til en person, der ønsker at bringe indtægter i skattely, dvs. uden for beskatning i Danmark, og herunder belyse rådgivningens forhold til dansk skattelovgivning og omgåelse af denne. Pressenævnet finder endvidere, at den fornødne journalistiske dokumentation vedrørende sådan rådgivning vanskeligt vil kunne skaffes på anden måde.

Nævnet finder imidlertid, at de offentliggjorte klip indhentet med skjult kamera af advokat [Advokat B]s rådgivning af DR's journalist ikke dokumenterer, at [Advokat B] tager selvstændigt initiativ til at rådgive journalisten om muligheden for at undgå beskatning i Danmark, ligesom klippene ikke dokumenterer, at advokatens rådgivning indeholder opfordringer til journalisten om at omgå eller undlade at overholde den danske skattelovgivning.

[Advokat B] udtaler sig bl.a. om den periode, journalisten skal være fraflyttet Danmark for ikke at blive beskattet her i landet. Disse udtalelser kan imidlertid ikke anses for at indeholde opfordringer til omgåelse af dansk skattelovgivning, men må anses for at være en beskrivelse af skattemyndighedernes praksis med det formål at rådgive klienten om betingelserne for, at dansk beskatning ikke sker. Det bemærkes i den forbindelse også, at advokaten oplyser, at der skal være tale om en reel fraflytning. Det forhold, at advokaten råder journalisten til ikke at få skrevet noget ned om, hvornår han kan flytte tilbage til Danmark, kan ikke føre til en anden vurdering, idet

advokaten samtidig gør opmærksom på, at journalisten kan ifalde dansk skattepligt, hvis han har en intention om kun at flytte ud af landet for at undgå dansk skattepligt, idet der herved kan blive tale om omgåelse.

Nævnet har ikke mulighed for at pålægge DR at udlevere råoptagelserne. Nævnet har heller ikke mulighed for at tage stilling til, præcis hvilke oplysninger der blev forelagt advokatfirmaet og de øvrige medvirkende personer i udsendelsen forud for deres udtalelser. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til de forhold omkring optagelserne, som parterne i øvrigt er uenige om. Nævnet bemærker dog, at det forhold, at DR ventede syv måneder med at forelægge optagelserne for Bech-Bruun og i den forbindelse afviste at fremlægge andet end de korte udtalelser, der ville blive anvendt i udsendelsen, stillede større krav til DR for at sikre, at udsendelsen gav et retvisende billede af advokatens rådgivning og forudsætningerne for denne.

Pressenævnet finder på den anførte baggrund, at DR ikke har dokumenteret, at det var berettiget at offentliggøre optagelserne af advokat [Advokat B] optaget med skjult kamera. Nævnet udtaler derfor kritik af DR for at have tilsidesat god presseskik ved brugen af de skjulte optagelser i udsendelsen i forbindelse med udtalelser, der kan være krænkende og skadelige for [Advokat B].

Samtale med [Advokat A]

Det er Pressenævnets opfattelse, at det er almindelig journalistisk arbejdsform at optage samtaler, og at en person, der taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen kan blive optaget.

[Advokat A] har oplyst, at han forud for telefoninterviewet aftalte med DR, at han kun udtalte sig til baggrund, mens DR har oplyst, at [Advokat A] tilkendegav, at han gerne ville udtale sig om generelle forhold. Nævnet har ikke mulighed for at vurdere, hvad der er tilkendegivet mellem parterne. Under alle omstændigheder finder nævnet ikke, at udtalelserne har en sådan karakter, at offentliggørelsen af dem er skadelig eller krænkende for [Advokat A], og nævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik af dette forhold.

I øvrigt

Nævnet finder ikke i øvrigt grundlag for at udtale kritik af DR.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af DR1 at offentliggøre følgende:

”Speak: DR får kritik af Pressenævnet

DR sendte i efteråret serien ”I Skattely”. Det fjerde afsnit i serien

handlede om, hvordan nogle finansrådgivere vejledte en skatteborger, som gav udtryk for, at han gerne ville betale mindst muligt i skat.

DR sendte en journalist med skjult kamera til rådgivningsmøder hos revisionsfirmaet Ernst & Young og hos advokatfirmaet Bech-Bruun. Journalisten gav sig ud for at have udviklet en app, som kunne give ham store indtægter, og på møderne blev han vejledt om skattemæssige forhold og hvordan han kunne begrænse sin skattepligt i Danmark.

DR får kritik for at offentliggøre klip fra de skjulte optagelser fra mødet med Bech-Bruun. Det sker, fordi Pressenævnet finder, at de skjulte optagelser fra advokatfirmaet ikke doku-

menter, at den rådgivende advokat opfordrede DR's undercoverjournalist til at omgå reglerne om skat i Danmark. Det er derfor i strid med god presseskik at offentliggøre optagelserne uden advokatens samtykke i forbindelse med andre oplysninger i udsendelsen, der kritiserer hans rådgivning.

Pressenævnet kritiserer ikke brugen af skjult kamera i forbindelse med optagelserne af mødet hos Ernst & Young og offentliggørelse af klip fra disse optagelser. Optagelserne viser, at en revisor bevidst undlod at ville se en betinget købsaftale, så han kunne rådgive som om, der ikke allerede var en aftale. Uden aftalen kunne journalisten slippe billigere i skat. DR undlod imidlertid at fortælle, at rådgiveren tre dage inden mødet havde sendt en mail til journalisten, hvor der stod, at han ville være skattepligtig i Danmark af avancen fra et salg af app'en, hvis han allerede havde lavet en aftale med køberen. Den oplysning ville have givet et mere nuanceret billede af rådgivningen. Derfor kritiserer Pressenævnet, at DR ikke havde denne oplysning med i udsendelsen.

De kan læse mere om de to afgørelser på nævnets hjemmeside, som har denne adresse: [her indsættes et skilt med følgende adresse: www.pressenaevnet.dk] www.pressenaevnet.dk”

Advokatfirmaet Bech-Bruun og advokaterne [Advokat A] og [Advokat B] har ved advokat Erik Nyborg klaget over en udsendelse på DR den 11. november 2013, idet klagerne mener, at god presseskik er tilsidesat.

Denne sag er behandlet sammen med sag nr. 14-70-00604, en revisor mod DR, der vedrører samme udsendelse.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse

DR bragte den 11. november 2013 kl. 20.40 fjerde del i udsendelsesrækken ”I Skattely”. Udsendelsen forholdt sig kritisk til, hvordan professionelle rådgivere vejleder om skattemæssige forhold.

Af udsendelsens præsentation (anslag) fremgår en række klip fra udsendelsen. Af et af klippene ses følgende (optagelser indhentet med skjult kamera):

”[Advokat B], advokat og partner, Bech-Bruun: Du vil skatteoptimere mest muligt?

Journalist fra DR: Ja.

[Advokat B]: Så er rådet herfra, at så du skal ud af Danmark. Vi kan give dig en garanti for, at hvis du flytter ud og sælger, når du er ude Danmark, så bliver du ikke beskattet i Danmark af det.”

Senere i udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

”Speak: [...] Det er Bech-Bruun med adresse her på Langelinie. Et af Danmarks største advokatfirmaer med over 500 ansatte. Vi har ringet og præsenteret os som journalister og spurgte til rådgivning om skattely.

Journalist (over telefonen): Rådgiver I jeres kunder til at prøve at undgå skat eller etablere sig i skattely?

[Advokat A], advokat, partner, Bech-Bruun (svarer over telefonen): Nej, det gør vi ikke. Men det er jo klart, at vi går ikke efter, at man så betaler mest muligt skat.

[...]

Speak: Rådgivningen her hos Bech-Bruun fortsætter. Næste møde er med en særlig skatterådgiver blandt advokatvirksomhedens 270 jurister. Advokat [Advokat B] har, som det hedder på firmaets hjemmeside: mangeårig ekspertise indenfor erhvervsskatteret med et internationalt fokus.

[Advokat B], advokat og partner, Bech-Bruun (skjult kamera): Hvor mange penge har du skudt i det her softwareudvikling?

Journalist: 350.000.

Speak: Vores forretningsmand lader nu forstå, at han har investeret i sit erhvervsaktiv, hvilket skal bestyrke, at vi ikke taler om en skrivebordside, men om erhvervsmæssig udnyttelse af et nyt produkt indenfor softwarevirksomhed.

[Advokat B]: Så der vil være en stor gevinst på det, som i bund og grund jo vil være skattepligtig i Danmark, hvis du bor her på det tidspunkt, hvor du sælger softwaren.

Journalist: Det er jo det, vi skal snakke om. Hvad er der af scenarier og muligheder?

[Advokat B]: Det vil der være, der ligger en stor latent gevinst, som, hvis du bliver boende her i Danmark, vil blive beskattet her med nogle procent, afhængigt af, hvordan og hvorledes vi strikker det sammen, kan det være mellem 25 og ja i bund og grund 55 procent. Det er sådan set det.

Journalist: Altså, afhængigt af om jeg får det ud til mig selv, eller det går ind i et firma?

[Advokat B]: Ja, i bund og grund så er det det. Og så er der, så er der selvfølgelig muligheden for, hvis du ikke er i Danmark længere, at du så sælger det, hvis du er i Schweiz eller Luxembourg. Du skal et sted hen, hvor IP-rettigheder bliver beskattet ret lavt, og det gør det blandt andet i Luxembourg, muligvis også i Schweiz.

Speak: Og selvom Bech-Bruun altså ikke officielt rådgiver kunderne til at flytte i skattely, så går rådgivningen ud på, at vores forretningsmand flytter til Luxembourg og opretter et selskab. Selskabet ejer app'en som en såkaldt IP-rettighed, altså en intellektuel ejendom, og først i udlandet skal han sælge rettigheden til den køber, der vil betale tre til fem millioner kroner. Fordelen er, at selskabsskatten i Luxembourg kun er fem til syv procent mod altså 25 procent i Danmark.

Journalist: Så det vil sige, at jeg kan, i givet fald, flytte min bopæl til Luxembourg eller Schweiz og i virkeligheden sælge det her dagen efter?

[Advokat B]: Ja, det kan du. Og så er spørgsmålet selvfølgelig, hvis man sælger det dagen efter, så kan det jo godt være, at man får en opringning fra de danske skattemyndigheder, som vil vide, om der lå en bindende aftale dagen før, man flyttede i virkeligheden.

Speak: Ifølge DR's eksperter, så skal app'en enten beskattes, når man sælger i Danmark eller ved fraflytning. Det er det, man kalder havelågebeskatning. Den er lavet for, at danskere ikke bare forlader landet med et værdifuldt erhvervsaktiv. Ifølge DR's eksperter kan man derfor ikke undgå skat, sådan som Bech-Bruuns advokater rådgiver om.

Michael Bjørn Hansen, advokat, tidl. kontorchef i SKAT (henvendt til kameraet): Det er jo en omgåelse, og der er også havelågebeskatning, for så vidt angår immaterielle rettigheder efter kildeskattelovens § 8a. Og hvis man er i den situation, at man så fører noget ud af kongeriget, der er helt klart til at blive solgt, ja så er man i en situation, der vil udløse skattepligt. Når man så pakker det ind, og placerer det så i en aktivitet i udlandet og lader noget tid gå, det er klart, at det kan give nogle store kontrolproblemer for skattemyndigheden og dermed består jo hele finessen i kun at kunne sløre det kontrolmæssige, men hvis man lagde kortene på bordet og præcist sagde, at "vi faktisk står med et formuegode, og nu tager vi til udlandet for at score gevinst i udlandet" Ja, så er det jo en omgåelse, der sker.

Journalist (skjult kamera): Hvad nu, hvis, hvad ved jeg, hvad hedder det? Hvis nogen begynder at undersøge, hvornår var det, jeg udviklede den her idé og sådan noget?

[Advokat B]: Jamen, du kan sige, altså du har ikke. Det forhold, at man bare tager en softwarerettighed med ud fra Danmark, det er sådan set ikke nok til, at vi kan røre den i beskatningsmæssig henseende. Det korte af det lange det er, at Danmark har ikke ret til at beskatte noget, før det er pakket ind i en filial eller et selskab, når du rejser ud af Danmark.

Journalist: Og den er ”rock solid”?

[Advokat B]: Ja, det er den. Den er ”rock solid”.

Michael Bjørn Hansen (henvendt til kameraet): Det, der er fidusen, det er jo, at det er meget svært for skattemyndigheden at kontrollere, at man tager en immateriel rettighed ud af landet. I og med man så rejser ud af landet, og der så går et stykke tid, og denne rettighed så opstår ude i udlandet, så er det svært for skattemyndighederne at komme og sige: ”Jamen hov, der skal skattepligt til Danmark”.

[...]

Speak: Tilbage til Bech-Bruun, som altså siger, at vi kan spare skat ved at flytte ud af Danmark og ind igen, bare vi er væk længe nok.

[Advokat B] (skjult kamera): Hellere over et år end under et år, fordi, som sagt, altså du skal kunne, hvis der kommer en kontrol, begrunde: ”Jamen hvorfor, hvorfor flyttede du ud? Var du reelt fraflyttet Danmark i den her periode, du var væk?” Nu snakker jeg, fordi jeg har set ufatteligt mange af de her sager og mange tilfælde, hvor folk gerne vil ud for så ikke at være ude, men i virkeligheden bare at være i Danmark og tage på en forlænget sommerferie til USA og sælge deres virksomhed og så komme hjem igen, og jeg vil bare sige, at den går, den går ikke.

Michael Bjørn Hansen (henvendt til kameraet): Ja, det er jo en spændende balanceakt, og i og med, at rådgiveren jo sætter ende på, at vedkommende skal blive ude i 12 til 18 måneder, så ved rådgiveren jo udmærket godt, der er et problem.

Interviewer: Så hvis skattemyndighederne så det her, hvad ville du så tro, de ville sige?

Michael Bjørn Hansen: De vil sige, at der er skattepligt til Danmark.

Speak: Vores forretningsmand rådes altså til at blive i udlandet mindst et år, før han flytter hjem, men rådet er dog så usikkert, at Bech-Bruun ikke vil stå inde for det på skrift.

[Advokat B] (skjult kamera): Så kan du ligeså godt skrive, at nu flytter du ud af landet for at undgå de danske skatteregler, og det er sådan noget, der uanset hvad, er ufattelig ubehageligt at have hængende, hvis du har fået sådan et råd på skrift om, at du kan være ude i 12 måneder, og så kan du bare flytte ind igen, fordi så er det, der står, så ligger der et stykke papir med din intention.

Journalist: Det er det, jeg har brug for et råd om jo.

[Advokat B]: Ja, men ja, altså jeg vil anbefale dig uanset hvad ikke at få skrevet ned, hvornår du skal flytte tilbage til Danmark. Så vil jeg anbefale dig, at vi snakker om det. Altså, vi kan give dig en garanti på, at hvis du flytter ud og sælger, når du er ude, så bliver du ikke beskattet i Danmark af det. Og så synes jeg, at med hensyn til det der med at flytte tilbage, det er sådan noget, man skal tage i step to, for hvis du har det i step et, så kan du vel også godt se, at så, så lugter det mere af omgåelse, så skattemyndighederne kan komme efter dig, og det er det, jeg siger, det er jo det, der ikke er ”rock solid”. Det er, at skattemyndighederne kan bevise en eller anden hensigt, som viser, at din fraflytning reelt ikke var reel.

Interviewer: Hvis skattemyndighederne så denne her samtale, hvad så?

Michael Bjørn Hansen, advokat, tidl. kontorchef i SKAT: Jamen, så er der et udgangspunkt for at foretage en ansættelse af den værditilvækst, der har ligget i Danmark. Moralen i det er jo, at så er der altså nogle rådgivere, der med deres store indsigt kan se, at skattemyndighederne ikke er så gode til og har meget svært ved at ramme de her situationer, fordi værdiansættelsen af en immateriel rettighed er noget meget, meget svært for myndigheden at få styr på.

Interviewer: Og det spiller man på?

Michael Bjørn Hansen: Ja.

Speak: Bech-Bruun skriver om deres værdier på firmaets hjemmeside: ”vi bygger vores virksomhed på et fundament af ordentlighed. Vi har høj etisk standard i forhold til klienten, hinanden og samfundet”.

Michael Bjørn Hansen: Jamen, det er jo en dobbeltmoral, ikke? Altså, hvis de har nogle kodekser for det advokatfirma, hvordan de skal rådgive, og hvordan de skal være samfundsstøttende og korrekte og alt det der, og så sidder man alligevel og går ind i sådan en gråzone, ikke, det virker lidt dobbeltmoralisk.

Speak: Men hvad var det, Bech-Bruun sagde om deres officielle holdning til skattely?

Interviewer (over telefonen): Råder I folk til at flytte ud af landet for at undgå eller nedsætte deres skat?

[Advokat A], partner og advokat i Bech-Bruun: Det gør vi ikke, nej. Faktisk nogle gange så gør vi det stik modsatte.

Speak: Men da vores forretningsmand til sidst ringer og forklarer Bech-Bruun, at han har tænkt over sagen, og at han alligevel vil blive i Danmark, så er reaktionen fra rådgiveren:

[Advokat B] (optagelse fra telefonsamtale): Ja, okay. Malmø er heller ikke en mulighed?

Speak: DR har forelagt Bech-Bruun optagelserne. Advokatfirmaet afviser generelt, at deres rådgivning om at rejse ud af Danmark med app'en uden at betale skat vil være skatteunddragelse. Bech-Bruun indvilliger i et interview og forklarer, at der ikke skal betales skat, fordi app'en ikke er taget i brug i en skattepligtig virksomhed.

[Person C], partner og etikchef, Bech-Bruun (henvendt til kameraet): Den gældende retsregel, det er kildeskattelovens § 8a, stk. 2, og af den følger entydigt, at der er ikke skat i denne her situation.

Interviewer: Men der står jo ikke noget i den paragraf om en app, der er fire millioner værd.

[Person C]: Nej, og der er heller ikke navne i, det er jeg enig i, for det er jo en generel retsregel.

Interviewer: Så vi er ude i en tolkning?

[Person C]: Selvfølgelig.

Speak: De eksperter, som DR har talt med, er uenige med Bech-Bruun, situationen vil udløse skat. Og så til ideen om at flytte ud og tilbage igen. Den som rådgiveren ikke ville have på skrift.

[...]

Interviewer: Er du enig, eller er du uenig i, at 12-18 måneder er et fornuftigt mål for, hvor længe man skal være væk?

[Person C]: Jamen, jeg kender ikke SKATs praksis, og min personlige opfattelse af, om 12 måneder er lang tid, eller 18 måneder er kort tid, er vel knappest interessant, vil jeg tro.

Interviewer: Hvis man bare flytter nogle måneder for at spare skat, så kan man vel godt tale om skattetænkning, det er vel det, SKAT ville slå på?

[Person C]: Spørg SKAT, jeg ved det ikke. Men klart ja.

[...]"

Udsendelsen blev gjort tilgængelig på dr.dk. Af foramtalen fremgik følgende:

"I udsendelsen aflægger DR's undercoverjournalist besøg hos Bech-Bruun med en lidt anden dækhistorie end i de foregående afsnit af dokumentarserien."

Bech-Bruun klagede den 5. december 2013 over udsendelsen til DR, der ved e-mail af 9. januar 2014 afviste klagen. Sagen er indbragt for Pressenævnet ved e-mail af 4. februar 2014.

Forløbet forud for udsendelsen

Ved e-mail af 26. august 2013 rettede DR henvendelse til kommunikationsdirektør [Person D] fra Bech-Bruun vedrørende DR's skjulte optagelser af medarbejdere fra advokatfirmaet Bech-Bruun og DR's kritikpunkter af Bech-Bruuns skatterådgivning.

Af e-mailen fremgår det blandt andet:

"[...] Udvalgte dele af jeres rådgivning har vi, som jeg forklarede dig, vist til bl.a. to skatteeksperter, som vi også har interviewet til programmet. Det er en erfaren revisor samt en jurist/tidl. chef for SKAT,

og de er begge meget kritiske i deres kommentarer til jeres skatterådgivning. De betegner det som omgåelse, fordi der i situationen efter deres opfattelse er skattepligt til Danmark.

Kritikken går bl.a. også på, at man i den givne skitserede situation ikke, som I ellers lægger op til i rådgivningen, kan undlade at oplyse det danske skattevæsen om, hvad man har af forhåndsaftaler med køber om en pris på en IP-rettinghed/software. Dette vedrører den såkaldte havelågebeskatning/ exit-beskatning. Kritikken går også på det forhold, at man i givet fald skal være bosat længere i udlandet, før man kan vende hjem igen, hvis ikke det skal betragtes som omgåelse/skatteunddragelse. Begge kritikere anfægter moralen i det forslåede.

[...]"

Advokatfirmaet Bech-Bruun har afgivet "Notat om skattepligt – Om beskatning af forretningsidé til softwareløsning ved flytning fra Danmark" af 16. september 2013 vedrørende rådgivningen af journalisten (notatet er ni sider). Af notatet, der er sendt til DR inden offentliggørelsen af udsendelsen, fremgår bl.a. følgende:

"[side 1]

På tidspunktet for færdiggørelsen af vores notat om skattepligt havde vi ikke noteret oplysninger om, at [journalisten] havde afholdt udgifter til udviklingen af den pågældende app. Det har vist sig, at der rent faktisk var afholdt udviklingsudgifter for 350.000 kr. Vi har tidligere fået oplyst, at der ikke har været taget skattemæssigt fradrag for udgifter. Oplysningen om de afholdte udviklingsudgifter ville ikke påvirke konklusionerne i vores notat om skattepligt.

[...]

1. Vores konklusioner

[...]

1.2 Hvis [DR's journalist] effektivt fraflytter Danmark, reelt bosætter sig i Luxembourg eller Schweiz uden faste planer om at flytte tilbage til Danmark inden for en given periode og, mens han bor dér, sælger rettighederne til den pågældende forretningsidé, vil Luxembourg eller Schweiz i forhold til Danmark have retten til at beskatte en eventuel gevinst på den pågældende forretningsidé.

1.3 Allerede fordi de danske regler om "havelågebeskatning" ikke gælder for immaterielle aktiver, herunder software [app'en], der ikke er anvendt i en virksomhed, skal den pågældende forretningsidé/ softwareløsningens eventuelle værdi på fraflytningstidspunktet ikke beskattes ved [DR's "journalists"] flytning fra Danmark.

[...]

3. Fakta

Vores vurdering er baseret på de faktiske omstændigheder, der er forelagt os som følger:

3.1 [DR's journalist] påtænker at fraflytte Danmark og i stedet etablere sig i et andet land. Luxemburg eller Schweiz er nævnt som mulige etableringslande.

3.2 [DR's journalists] forretningsidé

3.2.1 Ifølge oplysningerne på mødet den 15. februar 2013 har [DR's journalist] deltaget i udviklingen af noget software/en "app", som han forventer at kunne tjene penge på. [...]

3.2.3 Ifølge oplysningerne på mødet den 22. februar 2013 har han ingen ansatte, ligesom der ikke er rettigheder eller andet registreret om den pågældende forretningsidé.

3.2.4 Ifølge oplysningerne på mødet den 12. marts 2013 er den pågældende forretningsidé i "rugekasse" og endnu ikke færdigudviklet.

3.3 Købsinteresse fra tredjepart

3.3.1. Ifølge oplysningerne på mødet den 15. februar 2013 vil en ekstern part byde på softwaren. Der er ikke på nuværende tidspunkt afgivet et bindende tilbud. Der foreligger ikke noget på skrift om tredjemands købsinteresse.

3.3.2 Ifølge oplysningerne på mødet den 15. februar 2013 har den eksterne part indikeret at ville byde 4 mio. kr. for softwaren. Ifølge senere oplysninger på samme møde har den eksterne part indikeret at ville byde 3-5 mio. kr. for 90 % af ejerskabet af softwaren.

[...]

4 Uddybende redegørelse

[...]

4.2.2 For at være effektivt fraflyttet Danmark må personen, selvom han har opgivet sin bopæl, ikke opholde sig her i et tidsrum af mindst 6 måneder, heri medregnet kortvarige ophold i udlandet på grund af ferie eller lignende. Personen skal også være reelt bosat i udlandet i en længerevarende periode. Hvis han hurtigt efter at være fraflyttet igen tilflytter Danmark, vil det muligvis kunne lægges til grund, at personen aldrig effektivt var fraflyttet Danmark.

[...]

4.1.1 Ud fra beskrivelsen af [DR's "journalists"] forretningsidé er der, i det omfang der overhovedet kan siges at bestå et aktiv, i skattemæssig forstand tale om "know-how", der defineres som en sum af praktiske færdigheder og erfaringer, der sætter en person i stand til at fabrikere et bestemt produkt eller udføre et arbejde på rette vis, og som ikke har karakter af almen faglig viden. I det følgende betegner vi derfor forretningsidéen som "know-how".

[...]

4.3 Den skattemæssige behandling af know-how ved fraflytning

[...]

4.3.1.4 Udgangspunktet i dansk skatteret er, at en fysisk persons fraflytning ikke sidestilles med et salg af personens aktiver. [...] At sidestille fraflytning med salg af et aktiv og udløse beskatning af aktivets værdi på fraflytningstidspunktet, uden at den fraflyttede person har modtaget nogen købesum, kræver således, at der foreligger en særlig hjemmel hertil. I de tilfælde, hvor en sådan særlig hjemmel til at beskatte urealiserede gevinster foreligger, taler man om, at der kan ske "havelågebeskatning".

4.3.1.5 Hjemmel til "havelågebeskatning" findes for nogle særlige aktivgrupper [...] og visse afskrivningsberettigede aktiver.

4.3.1.6 I denne sag er spørgsmålet, om der kan gennemføres "havelågebeskatning" efter de regler, som gælder for visse afskrivningsberettigede aktiver. De regler, der er relevante i denne forbindelse, finde i kildeskattelovens §§ 8A og 10.

[...]

4.3.2.1 Kildeskattelovens § 10 har følgende ordlyd (med vores understregning):

"Hvis en person ophører med at være skattepligtig, jf. ... anses af- og nedskrivningsberettigede aktiver, som Danmark ikke efter fraflytningen har beskatningsretten til, for afhændet på ophørstidspunktet. Aktiverne anses for afhændet til handelsværdien på ophørstidspunktet, dog højst med et beløb svarende til anskaffelsessummen."

[...]

4.3.3.1 Kildeskattelovens § 8A har følgende ordlyd (med vores understregning)

"Stk. 1. Virksomhed her i landet anses først for opgivet, når afståelse af virksomhedens varelager, maskiner, driftsmidler og inventar m.v. har fundet sted.

Stk. 2. Overfører en skattepligtig varelager, maskiner, driftsmidler og inventar m.v. samt immaterielle aktiver som nævnt i afskrivningslovens § 40, stk. 1 og 2, der har været anvendt i skattepligtig virksomhed her i landet til benyttelse i udlandet, sidestilles sådan overførelse med salg. Som salgssum betragtes værdien i handel og vandel på overførelsestidspunktet. ”

[...]

DR sendte den 26. august og 11. oktober 2013 afskrift af dele af optagelserne indhentet med skjult kamera af Bech-Bruuns skatterådgivning til Bech-Bruun. De fremsendte afskrifter viser alene advokaternes udtalelser. Afskrifterne gengiver ikke speak eller andet omkring udtalelserne, så Bech-Bruun nærmere kan se, hvilken sammenhæng de indgår i.

Yderligere oplysninger

Bech-Bruun har henvist til artiklen ”Skat puster til ilden i skattekonflikt” bragt på hjemmesiden Erhverv På Nettet epn.dk (Jyllands-Posten) den 22. november 2013.

Herudover er indsendt erklæringer af 3. februar 2014 fra henholdsvis kommunikationsdirektør i Bech-Bruun, [Person D], og partner i Bech-Bruun, [Advokat A].

Af erklæring fra [Person D] fremgår det blandt andet:

”[...]

Som jeg erindrer det, blev jeg kontaktet af [en af tilrettelæggerne] fra DR-dokumentar i maj eller muligvis primo juni.

[...] Jeg spørger, om det er til baggrund, og jeg får et bekræftende svar.

[...]”

Af erklæring fra [Advokat A] fremgår det blandt andet:

”[...] Da [DR’s journalist] gennemførte sit telefoniske interview, husker jeg, at jeg ved indledningen af besvarelsen af første spørgsmål sagde noget i retning af ”nu udtaler jeg mig jo kun til baggrund”. Dette blev ikke modsagt.”

Af advokat Michael Bjørn Hansens e-mail af 19. februar 2014 til DR fremgår blandt andet følgende:

”[...] De rådgivere som jeg kommenterede lagde selv til grund, at der var tale om en situation, hvor der ville indtræde ”havelågebeskatning”. I modsat fald havde det været formålsløst for rådgiveren at give den pågældende rådgivning.

[...]

De arrangementer, som rådgiverne foreslår, forudsætter, at der foreligger en skattepligtig avance, som skal skjules for SKAT.

Jeg kan bekræfte, at jeg har læst et notat fra Bech-Bruun om sagen. Dette notat er imidlertid ikke i overensstemmelse med de forudsætninger, som rådgiverne rådgiver ud fra. Det er rådgivernes udtalelser i udsendelserne, som jeg kommenterer, og ikke Bech-Bruuns notat.

I øvrigt var jeg ikke 100 % enig med de synspunkter, som Bech-Bruun fremkom med [i notatet].

[...]”

2 Parternes synspunkter

2.1 Bech-Bruun, [Advokat A] og [Advokat B]s synspunkter

Råoptagelser

Advokat Erik Nyborg har på vegne af Bech-Bruun, [Advokat A] og [Advokat B] anført, at flere uklarheder og tvivl ville kunne afklares ved, at DR fremlagde sine råoptagelser. DR har afvist at udlevere råoptagelser for de cirka seks timers interview med medarbejdere fra Bech-Bruun. Det bør tillægges processuel skadevirkning, idet behovet for udlevering er særlig stort ved anvendelse af skjulte optagelser.

Der er henvist til Østre Landsrets dom af 10. juni 2014 i sagen, FOA Fag og Arbejde som mandatar for A, B, C og D (fire medarbejdere på et plejecenter) mod E og F (henholdsvis en medarbejder og en tidligere beboer på plejecenteret), og anført, at der i dommen blandt andet lægges vægt på, at personer, der var optaget med skjult kamera, ikke fik stillet kopier af råbånd til rådighed med henblik på at kunne afgøre, om der var sket manipulation.

Udsendelsens klipning

Advokat Erik Nyborg har navnlig anført, at udsendelsen indeholder en unfair og uansvarlig behandling af Bech-Bruuns partnere og medarbejdere ved at sammenklippe udsendelsen således, at det fremstår som om, at Bech-Bruun på eget initiativ råder DR's journalist til at fraflytte Danmark, og ved at fremføre "ekspert"-udsagn på andre præmisser end dem, på hvilke Bech-Bruun har udtalt sig under.

I udsendelsens allerførste klip med Bech-Bruun angives:

"Du vil skatteoptimere mest muligt. Så er rådet herfra, at så skal vi ha' dig ud af Danmark."

Og i umiddelbar fortsættelse heraf med både lyd og billede af [Advokat B], partner i Bech-Bruun:

"Vi kan gi' dig en garanti på, at hvis du flytter ud, og sælger når du er ude, jamen så bliver du ikke beskattet i Danmark af det."

Senere i udsendelsen vises DR's journalists telefoniske henvendelse til Bech-Bruun, hvor opgaven defineres overfor Bech-Bruun. DR's journalist præsenterer den rådgivningsmæssige opgave som at "placere mig juridisk i det rigtige land", altså en rådgivning om udflytning.

Ved at bytte om på klippene tidsmæssigt kommer det til at fremtræde, som om det er Bech-Bruun, der tager initiativet til at rådgive journalisten til at fraflytte Danmark, hvilket ikke er rigtigt. Dette initiativ blev taget af DR's journalist. Det er udtryk for manipulation, når klip tages ud af deres korrekte sammenhæng og indsættes i en anden kronologisk rækkefølge.

Journalisten gav udtryk for helst at ville være i Danmark. Denne ordveksling fandt imidlertid sted senere og var derfor ikke relevant for den første anmodning om rådgivning om udflytning, der er nævnt ovenfor.

Præmissen for ekspert-udsagn

I udsendelsen angives det, at "journalisten" udgiver sig for at være forretningsmand. Det er ikke korrekt.

Over for Bech-Bruun angav "journalisten" at være en studerende, der havde udviklet en idé, som han mente, havde stor værdi. Efter hans opfattelse var der nogen, der ville betale tre til fem millioner for idéen, men da Bech-Bruun spurgte ind hertil, fremgik det klart, at der ikke forelå noget købstilbud.

For at et købstilbud skal have skattemæssig betydning, skal det være klart og endeligt. Det var ikke tilfældet.

Journalisten afviste desuden at have et firma, forretningslokaler, forretningstelefon eller CVR-nummer. Journalisten omtalte idéen som en idé, der lå i en rugekasse, og som ikke var færdigudviklet, men krævede mere indsats.

Endvidere blev det oplyst, at hans bror stod for programmering. Herudover bemærkes, at "journalisten" hverken under det første eller andet møde i Bech-Bruun oplyste, hvad idéen ville kunne bruges til. Ingen af Bech-Bruuns advokater, der blev vist på de skjulte optagelser i udsendelsen, havde derfor kendskab til, hvad forretningsidéen gik ud på.

På det sidste møde kom det meget vagt frem, at der var tale om ikke færdigudviklet app (programfil der kan downloades til en eksempelvis en mobiltelefon). Disse oplysninger fremgår imidlertid ikke af udsendelsen, men findes på råoptagelserne, som DR ikke ønsker at udlevere.

Det må på denne baggrund lægges til grund, at journalisten hverken over for Bech-Bruun tilkendegav at være forretningsmand, eller at idéen havde karakter af et erhvervsaktiv. Dette har betydning i relation

til den såkaldte ”havelågebeskatning”, idet en sådan beskatning kræver, at idéen har karakter af et erhvervsaktiv, og at idéen er taget i brug som et erhvervsaktiv.

DR har heroverfor gjort gældende, at der ikke er noget modsætningsforhold i at være studerende og forretningsmand på samme tid. Det er principielt korrekt, men for at være forretningsmand kræves det, at den pågældende udøver forretningsmæssig virksomhed, hvilket indebærer, at vedkommende enten må have et personligt firma eller virke igennem et selskab, hvilket ikke var tilfældet i den forelagte situation.

Bech-Bruuns rådgivning blev givet ud fra andre forudsætninger end de forudsætninger, der angives i udsendelsen. Ligesom det må antages, at advokat Michael Bjørn Hansens udtalelse var baseret på, at idéen var et erhvervsaktiv, og at der var en forhåndsaftale. DR oplyser i speaken forud for Michael Bjørn Hansens udtalelser, at idéen er et erhvervsaktiv.

Ud fra DR's bemærkninger til sagen kan det konstateres, at Michael Bjørn Hansen har udtalt sig alene på grundlag af, hvad DR betegner som ”de relevante dele af de skjulte optagelser”, samt at han udtalte sig inden, han blev præsenteret for Bech-Bruuns skattenotat. Hans skatteretlige vurdering er foretaget på et andet grundlag end Bech-Bruun.

Både i DR's e-mail af 28. august 2013 til Bech-Bruun og på dr.dk på selve udsendelsesdagen den 11. november 2013 fremgår det, at dækhistorien var den samme som i det foregående afsnit af dokumentarserien. I disse afsnit blev det af DR oplyst, at der var indgået en forhåndsaftale.

På grundlag af Bech-Bruuns henvendelse til DR blev foromtalen på dr.dk ændret, så det fremgik, at dækhistorien var en anden end i de foregående afsnit. Denne ændring kom dog ikke frem i udsendelsen.

Skjult kamera

I relation til optagelserne med skjult kamera indskrænkes klagen til de optagelser, hvoraf advokat [Advokat B] fremgår.

Rådgivningen, som DR's journalist modtog under mødet med [Advokat B], kunne DR uden problemer have opnået ved et normalt journalistisk interview uden brug af skjult kamera. DR havde ligeledes inden udsendelsen allerede modtaget fuld dokumentation i form af Bech-Bruuns skattenotat. Indholdet af rådgivningen var i fuld overensstemmelse med dansk skattelovgivning. En person bosiddende i Danmark ved fraflytning fra Danmark bliver ikke skattepligtig af en fortjeneste fra et fremtidigt salg af en idé eller lignende, når der ikke på fraflytningstidspunktet er tale om et erhvervsaktiv, og der ikke er indgået en bindende aftale om et sådant salg.

Videre er det i fuld overensstemmelse med dansk skattelovgivning, at en fraflytning skal være ”reel”, og at der ikke kan opstilles firkantede tidsmæssige grænser for, hvornår en tilbageflytning til Danmark kan bevirke, at en fraflytning ikke betragtes som reel.

Selve den mistænkeliggørelse, der ligger i brugen af fiktiv identitet kombineret med skjult kamera og de efterfølgende vildledende ”ekspert”-udsagn, har haft en nedsættende virkning over for [Advokat B] og Bech-Bruun.

Forelæggelse og kildekritik

Bech-Bruun har klaget over, at forelæggelse først sker syv måneder efter, at optagelserne har fundet sted. De interviewede er reelt uden mulighed for at kontrollere, om de klip, der påtænkes vist, er dækkende for samtalen, idet en samtale, der har fundet sted for syv måneder siden, selvsagt ikke står klart i erindringen. Det kunne være afhjulpet, hvis DR havde udleveret råoptagelserne.

For så vidt angår kildekritik har Bech-Bruun anført, at DR tre uger inden udsendelsen blev sendt, fik tilsendt Bech-Bruuns notat, hvori der redegøres for, hvorfor der ikke kan indtræde beskatning.

Uagtet dette valgte DR at bringe udsendelsen, hvori advokat Michael Bjørn Hansen på et åbenbart urigtigt grundlag beskylder Bech-Bruun for medvirken til omgåelse af skattelovgivningen og for at handle uetisk.

Når der i en udsendelse er indeholdt udsagn og oplysninger, som er egnet til at virke agtelsesforringende, påhviler der efter de presseetiske regler DR en særlig forpligtelse til at foretage en tilbundsgående undersøgelse af forholdene, hvilket DR ikke har foretaget.

For så vidt angår interviewet med advokat [Advokat A] henvises der til kommunikationsdirektør [Person D]s og partner [Advokat A]s erklæringer af 3. februar 2014 (gengivet ovenfor under punkt 1. Sagsfremstilling). Når et interview er til baggrund, betyder det ifølge normal journalistisk sprogbrug, at den interviewede ikke kan citeres.

Samtalen blev til trods herfor optaget, og der blev bragt lydclip fra samtalen i udsendelsen, hvilket er i strid med god presseskik. DR orienterede end ikke [Advokat A] om, at interviewet ville blive anvendt i udsendelsen.

[Person D] havde på vegne af [Advokat A] indvilliget i et interview under den forudsætning, at interviewet alene var til baggrund, hvilket ikke blev modsagt af DR. Det formodes, at denne telefonsamtale er optaget af DR.

Samtalen med [Person D] og interviewet med [Advokat A] fandt sted efter, at optagelserne med skjult kamera havde fundet sted. Det forekommer åbenbart, at det var med henblik på at opnå clip, der kunne modstilles andre interviews med Bech-Bruuns medarbejdere. Det er ikke korrekt som anført af DR, at der mellem DR og [Advokat A] alene skulle være indgået en aftale om, at mere specifikke forhold kun blev omtalt til baggrund.

2.2 DR's synspunkter

Råoptagelser

DR har afvist, at det er i strid med god presseskik, at DR ikke udleverer sine råoptagelser. DR udleverer principielt ikke materiale, som ikke har været offentliggjort. Det afgørende er, at Bech-Bruun har fået kendskab til den rejste kritik og mulighed for at komme med en udtalelse.

DR er uenig med klagerne i fortolkningen af Østre Landsrets dom. Af dommen præmisser fremgår blandt andet følgende:

”At optagelserne præsenteres på en retsvisende måde kan blandt andet sikres ved, at de personer, der optræder på optagelserne, gives lejlighed til at udtale sig om disse. Det er ikke sket i nærværende sag.”

DR har – modsat dommen – forelagt optagelserne for Bech-Bruun. Bech-Bruun har også fået forevist den sammenhæng, hvori de i udsendelsen anvendte optagelser indgik i. Derfor er dommen ikke relevant for Pressenævnets sag.

Udsendelsens klipning

DR har afvist at have manipuleret med klippene. De to klip fra rådgivningssituationen er vist som anslag i introduktionen til udsendelsen. Brugen af anslag var et gennemgående træk for serien ”I Skattely”, og anslag er en udbredt måde at præsentere et program på.

De anvendte anslag indgår senere i udsendelsen i en sammenhæng, hvor seerne bliver præsenteret for ”journalistens” henvendelse til Bech-Bruun. Det fremgår tydeligt af programmet, at ”journalisten” rettede henvendelse til Bech-Bruun med henblik på rådgivning om at placere sig i det ”rigtige” land, og at det var på den baggrund, at Bech-Bruun rådgav om udflytning af Danmark.

Det rigtige land kunne lige så vel have været Danmark. Journalisten oplyste allerede i starten af det første ud af fire møder, at han helst ville være i Danmark. Til trods herfor rådgav Bech-Bruun fortsat om forskellige muligheder for udflytning.

Præmissen for ekspert-udsagn

DR opgav følgende faktiske oplysninger til Bech-Bruun:

- Personen er ved at tage en master i tekno-antropologi

- Personen har anvendt sin uddannelse i udviklingen af app'en
- Personen har anvendt 350.000 kroner i udviklingen af app'en
- Udviklingen af app'en er sket i samarbejde med andre
- Personen har investeret betydelig tid i udviklingen af app'en
- Personen har modtaget et købstilbud i størrelsesordenen på tre til fem millioner kroner.

De medvirkende eksperter blev præsenteret for de samme oplysninger som Bech-Bruun. Michael Bjørn Hansen har desuden haft lejlighed til at se de relevante dele af optagelserne. Der er henvist til e-mail af 19. februar 2014 fra Michael Bjørn Hansen.

Ifølge de medvirkende eksperter betyder ovennævnte præmisser, at der ikke er tale om en idé, men om et aktiv, der kan beskattes efter reglerne om havelågebeskatning. Også nuværende advokat og partner i Bech-Bruun, [Person C], anvender betegnelsen app i udsendelsen.

Det er spørgsmålet om havelågebeskatning ved fraflytning, som eksperterne forholdt sig til i udsendelsen, og ikke hvorvidt der foreligger en bindende forhåndsaftale.

DR har bestridt, at det er misvisende at omtale casens person (journalisten) som forretningsmand. På baggrund af de ovennævnte faktiske oplysninger, må det anses for berettiget. Ifølge de medvirkende eksperter er det desuden de faktiske forhold, der er afgørende for, om der er skattepligt.

Skjult kamera

Afdækning af, hvordan et af Danmarks største advokatfirmaer rådgiver om brugen af skattely-løsninger, er af væsentlig samfundsmæssig betydning. Optagelserne er desuden sket i Bech-Bruuns domicil og som led i Bech-Bruuns erhvervsvirksomhed.

De skjulte optagelser dokumenterer ifølge advokat Michael Bjørn Hansen, hvordan Bech-Bruun rådgiver i at udnytte SKATs svagheder. Han udtaler blandt andet: "Det er jo ren spekulation i SKATs svagheder". Det har ikke været muligt at indhente dokumentation på anden vis.

Forelæggelse og kildekritik

Det er inden for rammerne af DR's redaktionelle frihed selv at beslutte, om og hvornår et program skal udsendes. DR kan først igangsætte en forelæggelse, når DR har besluttet, hvilke dele af de skjulte optagelser, der skal indgå i den færdige udsendelse.

Det er ikke i strid med god presseskik, at der forløb syv måneder fra optagelserne til forelæggelsen. Det afgørende er, at Bech-Bruun fik en rimelig frist til at komme med en udtalelse. Den 26. august 2013 rettede DR første gang henvendelse til Bech-Bruun. Herefter fulgte en skriftlig korrespondance, og Bech-Bruun deltog i et møde med DR den 4. september 2013 og gav et interview den 25. oktober 2013. Bech-Bruun har således fået rimelig tid – næsten otte uger – til at svare på den rejste kritik af Bech-Bruuns rådgivning.

Alle Bech-Bruuns henvendelser, inklusiv Bech-Bruuns skattenotat, er indgået i redaktionens tilrettelæggelse af udsendelsen.

For så vidt angår interviewet med advokat [Advokat A] har DR bestridt, at der forinden interviewet med [Advokat A] var indgået en aftale om, at det kun var til baggrund.

DR har gennemgået telefonsamtalen mellem DR og [Advokat A]. Af denne telefonsamtale fremgår det, at [Advokat A] kun ville udtale sig til baggrund om konkrete kundeforhold, men tilkendegav samtidig, at han gerne ville udtale sig om generelle forhold. Det er DR's vurdering, at offentliggørelsen af [Advokat A]s udtalelser om Bech-Bruuns generelle kritik ikke er i strid med den indgåede aftale.

For så vidt angår kildekritik, har DR afvist ikke at have udvist tilstrækkelig kildekritik. Bech-Bruuns skattenotat har karakter af et partsindlæg. Notatet blev vist for advokat Michael Bjørn Hansen, der uagtet

fastholdt sin vurdering af Bech-Bruuns rådgivning. Bech-Bruuns synspunkt – om, at der ikke konkret er hjemmel til havelågebeskatning – fremgår af udsendelsen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Hanne Schmidt, Dorthé Carlsen, Lene Sarup og Otto Juhl Nielsen.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at spørgsmålet om de skattemæssige forhold på området og forståelsen af de skatteretlige regler henhører under SKAT og domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence. Dette forhold behandles derfor ikke.

Skjulte optagelser af [Advokat B]

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at offentliggørelse af skjulte optagelser kun bør ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. vejledende regler for god presseskik, punkt B.1 og B.7.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A.1 og A.3.

Pressenævnet finder, at det kan have samfundsmæssig interesse at belyse, hvordan advokater yder rådgivning til en person, der ønsker at bringe indtægter i skattely, dvs. uden for beskatning i Danmark, og herunder belyse rådgivningens forhold til dansk skattelovgivning og omgåelse af denne. Pressenævnet finder endvidere, at den fornødne journalistiske dokumentation vedrørende sådan rådgivning vanskeligt vil kunne skaffes på anden måde.

Nævnet finder imidlertid, at de offentliggjorte klip indhentet med skjult kamera af advokat [Advokat B]s rådgivning af DR's journalist ikke dokumenterer, at [Advokat B] tager selvstændigt initiativ til at rådgive journalisten om muligheden for at undgå beskatning i Danmark, ligesom klippene ikke dokumenterer, at advokatens rådgivning indeholder opfordringer til journalisten om at omgå eller undlade at overholde den danske skattelovgivning.

[Advokat B] udtaler sig bl.a. om den periode, journalisten skal være fraflyttet Danmark for ikke at blive beskattet her i landet. Disse udtalelser kan imidlertid ikke anses for at indeholde opfordringer til omgåelse af dansk skattelovgivning, men må anses for at være en beskrivelse af skattemyndighedernes praksis med det formål at rådgive klienten om betingelserne for, at dansk beskatning ikke sker. Det bemærkes i den forbindelse også, at advokaten oplyser, at der skal være tale om en reel fraflytning. Det forhold, at advokaten råder journalisten til ikke at få skrevet noget ned om, hvornår han kan flytte tilbage til Danmark, kan ikke føre til en anden vurdering, idet advokaten samtidig gør opmærksom på, at journalisten kan ifalde dansk skattepligt, hvis han har en intention om kun at flytte ud af landet for at undgå dansk skattepligt, idet der herved kan blive tale om omgåelse.

Nævnet har ikke mulighed for at pålægge DR at udlevere råoptagelserne. Nævnet har heller ikke mulighed for at tage stilling til, præcis hvilke oplysninger der blev forelagt advokatfirmaet og de øvrige medvirkende personer i udsendelsen forud for deres udtalelser. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til de forhold omkring optagelserne, som parterne i øvrigt er uenige om. Nævnet bemærker dog, at det forhold, at DR ventede syv måneder med at forelægge optagelserne for Bech-Bruun og i den forbindelse afviste at fremlægge andet end de korte udtalelser, der ville blive anvendt i udsendelsen, stillede større krav til

DR for at sikre, at udsendelsen gav et retvisende billede af advokatens rådgivning og forudsætningerne for denne.

Pressenævnet finder på den anførte baggrund, at DR ikke har dokumenteret, at det var berettiget at offentliggøre optagelserne af advokat [Advokat B] optaget med skjult kamera. Nævnet udtaler derfor kritik af DR for at have tilsidesat god presseskik ved brugen af de skjulte optagelser i udsendelsen i forbindelse med udtalelser, der kan være krænkende og skadelige for [Advokat B].

Samtale med [Advokat A]

Det er Pressenævnets opfattelse, at det er almindelig journalistisk arbejdsform at optage samtaler, og at en person, der taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen kan blive optaget.

[Advokat A] har oplyst, at han forud for telefoninterviewet aftalte med DR, at han kun udtalte sig til baggrund, mens DR har oplyst, at [Advokat A] tilkendegav, at han gerne ville udtale sig om generelle forhold. Nævnet har ikke mulighed for at vurdere, hvad der er tilkendegivet mellem parterne. Under alle omstændigheder finder nævnet ikke, at udtalelserne har en sådan karakter, at offentliggørelsen af dem er skadelig eller krænkende for [Advokat A], og nævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik af dette forhold.

I øvrigt

Nævnet finder ikke i øvrigt grundlag for at udtale kritik af DR.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af DR1 at offentliggøre følgende:

"Speak: DR får kritik af Pressenævnet

DR sendte i efteråret serien "I Skattely". Det fjerde afsnit i serien

handlede om, hvordan nogle finansrådgivere vejledte en skatteborger, som gav udtryk for, at han gerne ville betale mindst muligt i skat.

DR sendte en journalist med skjult kamera til rådgivningsmøder hos revisionsfirmaet Ernst & Young og hos advokatfirmaet Bech-Bruun. Journalisten gav sig ud for at have udviklet en app, som kunne give ham store indtægter, og på møderne blev han vejledt om skattemæssige forhold og hvordan han kunne begrænse sin skattepligt i Danmark.

DR får kritik for at offentliggøre klip fra de skjulte optagelser fra mødet med Bech-Bruun. Det sker, fordi Pressenævnet finder, at de skjulte optagelser fra advokatfirmaet ikke dokumenterer, at den rådgivende advokat opfordrede DR's undercoverjournalist til at omgå reglerne om skat i Danmark. Det er derfor i strid med god presseskik at offentliggøre optagelserne uden advokatens samtykke i forbindelse med andre oplysninger i udsendelsen, der kritiserer hans rådgivning.

Pressenævnet kritiserer ikke brugen af skjult kamera i forbindelse med optagelserne af mødet hos Ernst & Young og offentliggørelse af klip fra disse optagelser. Optagelserne viser, at en revisor bevidst undlod at ville se en betinget købsaftale, så han kunne rådgive som om, der ikke allerede var en aftale. Uden aftalen kunne journalisten slippe billigere i skat. DR undlod imidlertid at fortælle, at rådgiveren tre dage inden mødet havde sendt en mail til journalisten, hvor der stod, at han ville være skattepligtig i Danmark af avancen fra et salg af app'en, hvis han allerede havde lavet en aftale med køberen. Den oplysning ville have givet et mere nuanceret billede af rådgivningen. Derfor kritiserer Pressenævnet, at DR ikke havde denne oplysning med i udsendelsen.

De kan læse mere om de to afgørelser på nævnets hjemmeside, som har denne adresse: [her indsættes et skilt med følgende adresse: www.pressenaevnet.dk] www.pressenaevnet.dk"]

Afgjort den 24. juni 2014